

Vuoden 2020 talousarviomuutokset

Kaupungin vuoden 2020 talousarvion sitovuusmääräysten mukaisesti palvelualueiden käyttötalousosassa sitova on toimintakate. Jos toimintakatteen arvioidaan ylittyvän talousarvioon merkitystä, on muutos tuotava valtuuston käsiteltäväksi. Investoinneissa sitovia ovat hankkeiden tai hanke-ryhmien investointimenot ja -tulot bruttomääräisinä. Määrärahamuutokset talousarvioon tehdään talousarviovuoden aikana.

Talousarviomuutosten tarkoituksena ei kuitenkaan ole muokata talousarviosta tilinpäätösennustetta yksi yhteen vastaavaa, vaan tehdä asianmukaiset päätökset, jotta talousarvion sitovuutta ei olennaisilta osiltaan tietoisesti rikota. Talousarviomuutoksia ei käyttötalouteen tehdä, jos toimintakate on paranemassa.

Kaupunginhallitukselle on säännöllisesti valmisteltu talousennuste. Vuoden kolmannessa osavuositarkastuksessa (Kh 26.10.2020 § 292) oli arvioitu, että koko kaupungin vuoden 2020 alijäämä on noin 4 milj. euroa, kun se alkuperäisen talousarvion mukaan oli 13,7 milj. euroa. Tämän jälkeen tiedot kuluvan vuoden verotuloista ja valtionosuuksista ovat päivittyneet. Kuluvan vuoden kiinteistöveroista jää noin 10 % tilittettäväksi ensi vuoden alussa, tämä alentaa kaupungin verotulokertymää noin 4,1 milj. euroa. Valtion tämän vuoden seitsemännen lisätalousarvion päätöksin kaupungin peruspalvelujen valtionosuudet kasvavat 6,5 milj. euroa aikaisempien päätösten lisäksi. Näillä tekijöillä ja palvelualueiden omien ennusteiden paranemisen vuoksi kaupungin ennuste on kääntynyt noin 4 milj. euroa ylijäämäiseksi. Ennusteeseen liittyy vielä riski sairaanhoitopiirin kuluvan vuoden alijäämän suuruudesta ja mahdollisesta varautumisesta alijäämän kattamiseen jäsenkuntien vuoden 2020 tilinpäätöksissä.

Käyttötalousosan muutokset:

Käyttötalousosaan esitetään toimintakatteen muutosta perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueelle. Lautakunta on käsitellyt muutosesitykset kokouksessaan 24.11.2020 § 91.

Perusturvan 10,2 milj. euron toimintakatteen heikentyminen syntyy pääasiassa vanhusten hoivapalveluiden henkilöstömenoista, palvelujen ostoista vammaispalveluissa ja kehitysvammahuollossa, sosiaalikutoutuksen palvelusetelimenosta sekä koronaan vuoksi lisääntyneistä hoitotarvike-, siivous- ja suojavarustekustannuksista sekä koronatestauksen aiheuttamista laboratorioskustannuksista. Tuloarvio ylittyy mm. veteraaniavustuksissa.

Terveydenhuollon palvelualueen toimintakatteen arvioidaan heikkenevän 4,0 milj. euroa. Terveydenhuollon toimintakatteen suurin muutos liittyy sairaanhoitopiiriin vuoden 2019 lopussa olleiden alijäämien kattamiseen. Lisämäärärahatarvetta vähentää kuitenkin kuluvan vuoden kuntalaskutuksen jääminen talousarvioon merkittävä pienemmäksi.

Terveystalouden toimintatuottojen arvioidaan alittuvan lääkärin/hoitajan vastaanottojen ja suun terveydenhuollon asiakasmaksujen sekä kuntakorvausten vähenemisen vuoksi. Poliklinikalta ja vuodeosastolta jää pandemian liittyvien rajoitteiden vuoksi asiakasmaksuja saamatta. Pääosin talousarviomäärärahojen lisäystarpeet liittyvät Covid-19 -infektioon varautumiseen ja torjuntaan. Ylimääräisiä kustannuksia on syntynyt mm. hoitotarvikkeista, henkilöstön sijoittelusta, poikkeustilanteen henkilövarauksista ja lisäyksistä sekä työntekijöiden karensseista.

Yleishallinnossa olevaa osakkeiden myyntivoittojen tuloarviota pienennetään 3,0 milj. euroa.

Käyttötalousohjelmissa toteutetaan teknisinä korjauksina sellaiset muutokset, jotka eivät vaikuta palvelualueen toimintakatteeseen. Kasvun ja oppimisen palvelualueen saamat valtionavut poikkeusolojen vaikutusten tasoittamiseen sekä esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen on huomioitu palvelualueen menoja ja tuloja lisäävänä (Kasvun ja oppimisen lautakunta 18.8.2020 § 52), eikä niillä ole vaikutusta vuoden 2020 toimintakatteeseen.

Talousarvionmuutoksia ei tehdä sellaisissa tapauksissa, joissa yksittäinen henkilö siirtyy palvelualueelta toiselle ja vastaanottavan palvelualueen enustettu toimintakate ei ylitä.

Tuloslaskelman muutokset:

Verotilitykset ovat pienenevässä alkuperäiseen talousarvioon merkitystä noin 11 milj. eurolla. Muutoksia tapahtuu eri verolajeissa. Kunnallisveron kertymä on koronapandemian vuoksi pienenevässä. Yhteisöveron tuottoarviota puolestaan kasvattaa kuntien jako-osuuden nosto 10 %-yksiköllä osana kuntatalouden tukitoimia. Tilitysviiveet aiheuttavat kiinteistöveron tuloarvion laskun.

Hallitus on kuluvana vuonna kohdentanut useissa lisäbudjeteissa kunnille tukea Covid 19 -pandemian talousvaikutusten tasaamiseen. Kuopion kaupungin valtionosuuslisäykset ovat yhteensä 33,0 milj. euroa.

Talousarvion satunnaisiin tuloihin arvioidaan 2,0 milj. euron lisäys kuntatekniikkaliikelaitoksen yhtiöittämisjärjestelyssä syntyvän kirjanpidollisen myyntivoiton vuoksi.

Yhteenveto talousarvion tuloslaskelmasta koko kaupungin tasolla esitettyjen ja aikaisemmin kuluvana vuonna päätettyjen muutosten jälkeen:

TULOSLASKELMA, koko kaupunki, M€			
	TA2020	Esitetyt muutokset	TA2020 muutosten jälkeen
Toimintatuotot	306,6	-1,5	305,0
Toimintakulut	-997,4	-15,7	-1013,1
Toimintakate	-690,8	-17,2	-708,0
Verotulot	488,8	-10,7	478,1
Valtionosuudet	215,6	33,0	248,6
Rahoitustuotot ja -kulut	12,7	0,0	12,7
Vuosikate	26,3	5,1	31,4
Poistot ja arvonalentumiset	-47,2	0,0	-47,2
Satunnaiset erät	7,0	2,0	9,0
Tilikauden tulos	-13,9	7,1	-6,8
Tilinpäätöserät	0,2	0,0	0,2
Tilikauden yli-/alijäämä	-13,7	7,1	-6,7

Investointiosan muutokset:

Pohjois-Savon aluepelastuslautakunta on käsitellyt kokouksessaan 25.2.2020 § 14 kalustoinvestointeihin tarvittavan lisämäärärahan. Tuloarvion korotus ja määrärahalisäys ovat liitetaulukossa.

Tilapalvelujen esittämät määrärahamuutokset käyvät ilmi liitetaulukosta. Investointimäärärahaa esitetään korotettavaksi viidessä kohteessa yhteensä 2,8 milj. euroa ja kiinteistöjen myynnin tuloarviota alennettavaksi 1,2 milj. euroa, lisäksi OKM:n avustusten tuloarvioita tarkistetaan. Talousarvioon verrattuna mm. Savilahden liikunta- ja tapahtumakeskuksen, Keskuskentän jalkapallstadionin, Niiralan koulu- ja päiväkodin sekä Nilsin palaseman hankkeiden määrärahaa ennakoidaan jäävän käyttämättä, pääasiassa kohteiden aloituksen lykkäytymisen vuoksi. Tästä syystä investointien nettomäärä vuonna 2020 jää rahoitustarkastelussa alkuperäistä talousarviota pienemmäksi. Yhdessä vuosikatteen paranemisen kanssa se pienentää vieraan pääoman lisäystarvetta.

Rahoitusosan muutokset:

Antolainasaamisten vähennys -erä kasvaa 2,0 milj. euroa Kuopion Energian lainanlyhennyksen vuoksi.

Vaikutusten arviointi

Merkitään, että asia on ilmastopoliittisilta vaikutuksiltaan neutraali.

Liitteet

2019/2020 Talousarviomuutosten yhteenveto

Valmistelija
Jaana Kuuva
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2788

Päätösehdotus

Kaupunginjohtaja Jarmo Pirhonen

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy edellä esitetyt talousarviomuutokset vuodelle 2020 perusturvan ja terveydenhuollon palvelualueiden toimintakatteeseen, yleishallintoon, verotuloihin,

valtionosuuksiin, satunnaisiin tuloihin sekä talousarvion investointi- ja rahoitusosaan.

Päätös

Talousjohtaja Pauliina Pietikäinen ja taloussuunnittelupäällikkö Jaana Kuuva olivat kokouksessa läsnä asiaa käsiteltäessä.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan tekemän päätösehdotuksen.

